

אגרת ראש השנה תשע"ט

לחברי/ות ומכותבי/ות האגודה הסוציולוגית,

בחברה האמריקנית, בה חייתי שנים כה רבות, מקובל לנצל את ראש השנה להבטחה של שינוי והתחדשות; מרבית ההבטחות שבאות תחת התווית של "new year resolution" הן של דיאטה, הפסקת עישון, או השלמת חטאים דומים. במבט סוציולוגי מובן לנו הטקס שנבנה סביב האירוע של ראש השנה לתיאור העבר ולהצבת חזון לעתיד. ולכן, כסוציולוגית, קשה לי לנסח אגרת לציון ראש השנה שכשלעצמה מסדירה הגדרות של "חטא" ו"ישועה"...ועוד להעיז ולעשות זאת עבור קהילה מגוונת כשלנו, הסוציולוגיות והסוציולוגים. עם זאת, ברור לכולנו, אני מניחה, שעשייה סוציולוגית ממשיכה ומתחייבת, מגוונת בגישותיה ככל שתהיה — ונראה שיש צורך בוער מתמיד לבחינה סוציולוגית של תהליכים חברתיים, במקומותינו כאן ובעולם. ולכן אנצל הזדמנות זו **לאיחולים לכולנו לשנה טובה, של המשך עשייה סוציולוגית והנחלת הבחינה הסוציולוגית.**

אז מהו אותו צורך בוער ומה נעשה כסוציולוגיות וסוציולוגים בענייננו? ברגעים שלאחר הבחירות להתחדשות קבוצת ההנהגה של האגודה, כלומר כניסתנו לתפקיד לפני תשעה חודשים, קיוונו לעשות את זה-ואת-זה-וגם-את-זה, מתוך כוונה לשלב בין קידום הסוציולוגיה במחקר, הוראה, ועבודה לבין הרחבת השפעתה של הסוציולוגיה ומימוש אחריותה הציבורית.

מתוך תפיסה זו פורסמו בחודשים האחרונים שלוש הצהרות נשיאות והנהלה: בפברואר פרסמנו הצהרת נשיאות, בשם יגיל לוי ובשמי, בעניין העברת שלושה מוסדות אקדמיים בשטחים לאחריות המועצה להשכלה גבוהה בישראל (המל"ג); במרץ פרסמנו תמיכה בהצהרת ועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה) כנגד יוזמת המל"ג לניסוח קוד אתי לאקדמיה ולאכיפתו, שוב בשם יגיל ובשמי; ובחודש מרץ האחרון, בשם כל חברי הנהלת האגודה, הוצאנו מכתב מחאה לראשי המכללה האקדמית ת"א-יפו בו הצבענו על כך שלשינויים המנהליים (לדבריהם, שינוי תוכנית לימודים על פי שיקולי ביקוש וסידור מחודש של העסקת סגל הוראה) יש השלכות חמורות עבור מעמד הסוציולוגיה ומדעי החברה האחרים ועבור מחויבותנו כמחנכים באקדמיה לחינוך עשיר ומגוון.

ואחרי שלוש הצהרות אלה עלתה לדיון השאלה: בהתחשב בעולם הרוחש סביבנו, על מה ראוי להגיד דברינו, אם בכלל, וכיצד לתת לקולנו גם להישמע? לצד התחבטות בעמדתנו לגבי הסוגיות עצמן, אנו ממשכים ומתחבטים בסוגיית התהליך לברירת נושאים שעליהם אנחנו רוצים כקהילה להביע עמדה זו או אחרת.

בימים אלה אנחנו, חברי הנהלה, מתחבטים בסוגיות אלה בכדי לשמור על איזון ראוי בין מחויבויותינו מחד להעמיד ידע, מידע ודעה סוציולוגיים כבסיס לשינוי חברתי לבין, מאידך, לשמור על המיקוד של פעילות האגודה בשירות הקהילה המקצועית של הסוציולוגיות והסוציולוגים בישראל. לכן, לצד בירור עקרונות לתהליך, אנחנו כבר ממשכים בבחינת נושאים נוספים שלדעתנו חשובים לנו כקהילה סוציולוגית. הראשון ביניהם הוא סוגיית תנאי ההעסקה של סוציולוגיות וסוציולוגים באקדמיה בישראל. השני נוגע לסעיף אותו שעל הוספתו לתקנון הצבענו במפגש האסיפה בינואר האחרון, ובו הבטחנו הקפדה על סביבה נטולת אפליה והטרדה; כעת, מסתבר, אנחנו נדרשים לפרוט עיקרון זה, שברור לכולנו זוכה לתמיכה ללא עוררין, להנחיות על פיהן יוכלו פעילי ופעילות האגודה לארגן פעילות בהתאם. נושאים אלה על שולחנו כעת, אחרים לבטח יבואו לדיון מהצעות שלגם או מאירועי היום; ואנחנו נמשיך ונעדכן.

הרבה על הצלחת...

- ההכנות בעיצומן לקראת הכנס ה-50 של האגודה, באירוח אוניברסיטת חיפה בינואר 2019. בבקשה עיכבו אחר הקולות הקוראים ומועדי ההגשה והרישום.
- יוזמתנו למעורבות האגודה בהוראת הסוציולוגיה בבתי הספר צוברת תאוצה. מספר מורים פנו אלינו עם הזמנות להרצאות אורח בכיתות שלהם; חלקם גם נרשמו כחברי האגודה; וכמובן, מספר סוציולוגיות הן

חברות בוועדת הנושא של משרד החינוך ואחריות על שיכתוב ספרי הלימוד בסוציולוגיה לגרסה מעודכנת, שהיא רלוונטית יותר, מאוזנת יותר. אם אתם רוצים להיות מעורבים בביקורים בכיתות או בחניכת עבודות גמר בסוציולוגיה, בבקשה כתבו לי.

- נציגות ונציגי קהילות העניין באגודה נפגשו במאי האחרון להיכרות, על מנת לאפשר תיאום בין הפעילויות, לבנות בסיס לשיתופי פעולה, להתחבט באתגרים דומים שעומדים בפני כולנו, וגם לתכנן לקראת ארגון הכנס הבא. תודה רבה לעשרות הנציגים שהקדישו מזמנם בפגישה זו ואשר מקדישים את מרצם בכל ימות השנה האחרים!
- כאגודה חזרנו למעמד של אגודה חברה פעילה בשתי אגודות סוציולוגיות בינלאומיות: ISA ו-ESA. תודות לרוב למי שעמלו להחזיר את קופת האגודה ליושנה היציב ולאפשר לנו לחזור ולהשתלב בקהילה הסוציולוגית העולמית.

לסיום, אנו עדיין נושאים בליבנו אבל על מותה החטוף של ד"ר מרי תותרי, שנבחרה להנהלת האגודה חודשים מועטים לפני שהתגלתה מחלתה. יהיו זכרה ופועלה ברוכים ושמורים בליבנו!
אנו נוצרים גם את זכרו של פרופ' משה ליסק, שהיה מורה לרבים מאתנו ועמד כאושיה לסוציולוגיה בישראל.

איחולים ממני לתחילתה של שנה טובה, בכל מובן!

גילי דרורי
נשיאת האגודה הסוציולוגית הישראלית
ספטמבר 2018